گزارش فایننشال تایمز از تلاش فرانسه و آلمان برای رفع موانع تروریستی اعلام کردن سپاه

خطر پایان امیدها برای احیای برجام

یک رسانه انگلیسی به نقل از چند مقام مطلع گزارش داده است اتحادیه اروپا در حال بررسی راهکار قانونی برای قرار دادن نام سپاه پاسداران در فهرست به اصطلاح تروریستی این اتحادیه است. اقدامی که به شدت از سوی فرانسه و آلمان حمایت می‌شود.

به گزارش ایسنا، روزنامه فایننشال تایمز در گزارشی نوشت: اتحادیه اروپا در حال بررسی گزینه‌های قانونی برای شناسایی سپاه پاسداران ایران به عنوان یک سازمان تروریستی است، اقدامی که یک تغییر سیاست بزرگ به شمار می‌آید و خطر پایان دادن به هرگونه امید برای احیای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را به دنبال دارد.

فایننشال تایمز در ادامه نوشت که این اقدام که به میزان زیادی از سوی فرانسه و آلمان، به‌عنوان دو عضو برجام حمایت می‌شود در پاسخ به ادعاها مبنی بر کمک نظامی ایران به روسیه در جریان جنگ علیه اوکراین و همچنین برخورد نیروهای ایرانی با اغتشاش‌گران باشد.

چهار مقام مطلع از موضوع در گفت‌وگو با این رسانه بریتانیایی خاطر نشان کردند که پاریس و برلین در نشست هفته گذشته وزیران امورخارجه اتحادیه اروپا در بروکسل حمایت جدی خود را از تروریستی خواندن سپاه پاسداران ایران اعلام کرده‌اند. بنابراین، سرویس حقوقی اتحادیه اروپا پیش‌نویسی را برای ۲۷ عضو اتحادیه در مورد قانونی بودن این اقدام ظرف سه هفته آینده ارائه خواهد کرد.

جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در این باره اظهار داشت: بله، برخی کشورهای اروپایی از این کار حمایت می‌کنند و بسیاری هم موافق آن خواهند بود.

به نوشته فایننشال تایمز، بسیار غیر معمول است که دولت‌ها نیروی نظامی یک کشور دیگر را به عنوان سازمان تروریستی اعلام کنند و حمایت از این اقدام نشان دهنده موضع سخت‌گیرانه پایتخت‌های غربی در قبال جمهوری اسلامی است.

این روزنامه افزود: بریتانیا در حال حاضر نیز در حال انجام بررسی‌های خود برای تروریستی اعلام کردن سپاه پاسداران است. کاری که دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا در سال ۲۰۱۹ آن را انجام و سپاه پاسداران را در فهرست گروه‌های تروریستی این کشور قرار داد.

فایننشال تایمز همچنین نوشت: موضع فرانسه و آلمان از آنجایی حائز اهمیت است که این دو کشور به‌علاوه فرانسه، روسیه و چین اعضای توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ با ایران به شمار می‌آیند.

به گفته یک مقام فرانسوی، پاریس بیشتر مایل است که بخش‌های منطقه‌ای خاص از سپاه پاسداران را به‌عنوان نهادهای تروریستی به‌جای کل این نهاد معرفی کند اما وزارت خارجه فرانسه به درخواست برای اظهار نظر درباره این موضوع پاسخی نداده است.

وزارت خارجه آلمان نیز گفته است که نه تنها موانع سیاسی، بلکه موانع قانونی زیادی برای تروریستی اعلام کردن سپاه وجود دارد.

بنابر گزارش فایننشال تایمز، طبق قوانین اتحادیه اروپا، این اتحادیه نمی‌تواند بدون مجوز دادگاه یکی از کشورهای عضو یک نهاد دولتی را تروریستی اعلام کند. احکام دادگاهی یک کشور غیر عضو همچون انگلیس نیز می‌تواند راه را برای انجام چنین اقدامی هموار و پیش‌زمینه قانونی آن را فراهم کند اما شرایط بسیار پیچیده‌تر و دشوارتر خواهد بود.

جوزپ بورل همچنین درباره این تلاش‌های اروپا برای تروریستی اعلام کردن سپاه و تاثیر آن بر مذاکرات احیای توافق هسته‌ای تاکید کرد که چنین کاری اوضاع پیرامون مذاکرات برجامی را دشوارتر می‌کند.

وی خاطر نشان کرد: برجام نمرده است اما کاملاً متوقف شده است. شما می‌توانید تصور کنید که اگر این کار (قرار گرفتن نام سپاه در فهرست تروریستی اتحادیه اروپا) توسط کشورهای دیگر انجام شود، مذاکرات بیش از پیش مسدود می‌شود و مطمئناً امور را دشوارتر خواهد کرد.

قرار دادن نام سپاه در فهرست تروریستی امور را دشوارتر می‌کند

همچنین روزنامه فایننشال تایمز نوشت که جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا درباره تلاش‌های برخی کشورهای اروپایی برای قرار دادن نام سپاه پاسداران در فهرست به اصطلاح تروریستی اتحادیه اروپا هشدار داد و گفت که چنین اقدامی به‌طور قطع اوضاع پیرامون مذاکرات برجامی را دشوارتر می‌کند.

بورل در این باره گفت: بله، برخی کشورهای اروپایی از این کار حمایت می‌کنند و بسیاری هم موافق آن خواهند بود.

وی در ادامه با اشاره به ادعاهای مرتبط با کمک نظامی ایران به روسیه در جریان جنگ اوکراین و همچنین ادعای سرکوب معترضان در ایران گفت که به‌طور قطع این دو موضوع تأثیری سیاسی بر رویکرد اتحادیه اروپا درقبال ایران دارند اما اگر اتحادیه اروپا علیه سپاه پاسداران اقدام کند، چشم انداز مذاکرات مربوط به برجام را که در حال حاضر نیز متوقف شده است، نابود خواهد کرد.

بورل تصریح کرد: برجام نمرده است اما کاملاً متوقف شده است. شما می‌توانید تصور کنید که اگر این کار (قرار گرفتن نام سپاه در فهرست تروریستی اتحادیه اروپا) توسط کشورهای دیگر انجام شود، مذاکرات بیش از پیش مسدود می‌شود و مطمئناً امور را دشوارتر خواهد کرد.

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با تکیه بر ادعاها درباره ماهیت برنامه هسته‌ای کشورمان افزود: اگر حکومت ایران اینقدر بد است، ما باید از دسترسی چنین کشوری به بمب هسته‌ای جلوگیری کنیم و من راه دیگری برای انجام این کار جز اجرای برجام نمی‌شناسم.

پارلمان اروپا به تازگی قطعنامه‌ای را علیه ایران به تصویب رساند که در آن از اتحادیه اروپا خواسته شده است تا نام سپاه پاسداران ایران را در فهرست گروه‌های تروریستی این اتحادیه قرار دهد.

برخی کشورهای اروپایی، ازجمله انگلیس و آلمان به‌طور جدی از این اقدام حمایت می‌کنند اما طبق قوانین اتحادیه اروپا، این اتحادیه نمی‌تواند بدون مجوز دادگاه یکی از کشورهای عضو یک نهاد دولتی را تروریستی اعلام کند. احکام دادگاهی یک کشور غیر عضو همچون انگلیس نیز می‌تواند راه را برای انجام چنین اقدامی هموار کند اما شرایط بسیار پیچیده‌تر و دشوارتر خواهد شد.

جوزپ بورل همچنین اظهار داشت: بله، ما می‌توانیم علیه سپاه کارهای بیشتری انجام دهیم اما همان‌طور که به همکارانم در شورا گفتم: این در دست شماست. من به یک تصمیم ملی نیاز دارم.

پنتاگون هرگونه نقش در عملیات پهپادی را تکذیب کرد

ردپای اسرائیل در حمله اصفهان

خبرگزاری رویترز به نقل از یک مقام آمریکایی گزارش داد که رژیم صهیونیستی در حمله پهپادی ناموفق به اصفهان دست داشته است.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رویترز، یک مقام آمریکایی که اشاره‌ای به نام او نشده است، گفت که اسرائیل پشت حمله پهپادی اخیر به یک تاسیسات نظامی در مرکز ایران قرار دارد.در ساعات ابتدایی روز یک‌شنبه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ایران از حمله ناموفق به یکی از مجتمع‌های کارگاهی وزارت دفاع در استان اصفهان خبر داد و اعلام کرد که این حمله هیچ گونه تلفات و خسارات چندانی نداشته است.

ژنرال پاتریک رایدر، سخنگوی پنتاگون (وزارت دفاع آمریکا) نیز پس از وقوع این حمله خاطر نشان کرد که هیچ نیروی آمریکایی در آن دخالت نداشته است اما از ارائه توضیحات بیشتر سر باز زد.

پیش از این، روزنامه وال استریت ژورنال به نقل از منابع آگاه نوشت که حمله به تاسیسات نظامی در اصفهان کار اسرائیل بوده و منجر به وقوع یک انفجار بزرگ شده است.

میزان خسارت

پایگاه خبری – تحلیلی دیفنس اکسپرس که متخصص در امور نظامی است پس از حمله پهپادی ناموفق به یک تاسیسات نظامی در اصفهان جزئیاتی را درباره ابعاد این تهاجم منتشر کرد.

دیفنس اکسپرس گزارش داد: تصاویر ماهواره‌ای جدید منتشر شده توسط Planet Labs (شرکت آمریکایی تصویربرداری مستقر در سانفرانسیسکو) نشان می‌دهد که هیچ آسیب قابل توجهی در تاسیسات نظامی اصفهان پس از حمله شنبه شب وجود ندارد.

این پایگاه خبری –تحلیلی در ادامه با مقایسه تصاویر سال گذشته از این تاسیسات و تصاویر ماهواره‌ای جدید افزود: از این بررسی می‌توان متوجه شد که از آن زمان تاکنون دو آشیانه جدید در آن ساخته شده که به دلیل تلاش ایران برای افزایش تولید پهپادهای خود است. بنابراین، به نظر نمی‌رسد که تصاویر موجود آسیب قابل توجهی را ثابت کند، چه رسد به تخریب کامل این تاسیسات.

به گزارش ایسنا، برخی رسانه‌ها، از جمله روزنامه وال استریت ژورنال روز گذشته مدعی شدند که حمله پهپادی به تاسیسات نظامی اصفهان منجر به وقوع یک انفجار بزرگ و خسارات جدی به آن شده است.

ادعای عجیب مشاور زلنسکی

میخائیل پودولیاک، مشاور رئیس جمهور اوکراین در صفحه توییتر خود مدعی شد که حمله شب گذشته به مجتمع کارگاهی در اصفهان «ارتباط مستقیم» با جنگ اوکراین دارد.

وی همچنین خطاب به ایران نوشت: ما به شما هشدار دادیم و منطق جنگ به هیچ کس رحم نمی‌کند.

پیش از این انور قرقاش، وزیر مشاور دولت امارات در امور خارجه در صفحه توییتر خود نوشت که تنش‌های خطرناک منطقه که اخیرا شاهد آن در چند نقطه هستیم از جمله انفجاری که در اصفهان اتفاق افتاد به سود منطقه و آینده آن نیست. وی نوشت: علیرغم اینکه مشکلات منطقه پیچیده است اما هیچ جایگزینی برای گفت‌وگو و راه حل‌های سیاسی برای دور شدن از تنش‌ها نیست.

قرقاش تاکید کرد که رسیدن به راه حل‌های سیاسی می‌تواند تنش‌های منطقه را کاهش و ثبات و امنیت منطقه را حفظ کند.

روزنامه وال استریت ژورنال با تاکید بر عدم دخالت پنتاگون در حمله اصفهان نوشت ؛ این نخستین عملیات نظامی اسرائیل در دوره دولت جدید راست گرای افراطی بنیامین نتانیاهو نخست وزیر این رژیم علیه ایران است.

روزنامه وال استریت ژورنال به نقل از مقام‌های آمریکا و افراد آگاه از این عملیات افزود: مقام‌های اسرائیل و آمریکا راه‌های تازه را برای مبارزه با فعالیت‌های ایران شامل تعمیق همکاری نظامی آن با روسیه بررسی می‌کنند.

به نوشته این روزنامه؛ این کارخانه مهمات سازی در کنار یک مرکز پژوهش فضایی قرار داشته که واشنگتن آن را به علت همکاری با برنامه موشکی بالستیک ایران تحریم کرده بود.ارتش رژیم صهیونیستی تاکنون از اظهار نظر در این باره خودداری کرده است.

نتانیاهو در دوره پیشین نخست وزیری (از ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۱)، یک رشته عملیات گستاخانه و جسورانه تهاجمی درون ایران اجرا کرده است.

به گفته افراد آگاه؛ ویلیام برنز مدیر سیا هفته گذشته برای بررسی موضوع ایران و دیگر مسائل منطقه‌ای سفری پنهانی به اسرائیل کرد و آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه آمریکا هم قرار است روز دوشنبه برای ادامه مذاکرات درباره ایران و دیگر مسائل منطقه‌ای وارد اسرائیل شود. ایالات متحده و رژیم صهیونیستی هفته گذشته بزرگ ترین و گسترده ترین رزمایش مشترک را با شرکت بیش از هفت هزار و ۵۰۰ نظامی و رشته طرح‌هایی برای آزمودن توانایی از کارانداختن و منهدم ساختن سامانه‌های دفاع هوایی و سوختگیری مجدد هواپیماهای جت برگزار کردند که می‌توانند عوامل مهم و اصلی در حمله نظامی بزرگی به ایران باشند.

المانیتور از «میسان» عراق گزارش داد

پایگاه حامیان مقتدی صدر در مرز ایران

المانیتور می‌نویسد که مردان جوان لاغر اندام در میان جمعیت عظیم تیراندازی می‌کنند و عکس‌های یک شخصیت نمادین در تاریخ عراق را میان حاضران در نماز جمعه در مسجد مرکزی استان میسان در جنوب شرقی عراق پخش می‌کنند. کمتر از ۱۲ زن که کاملاً سیاه پوش شده اند، هنگام نماز بیرون روی زمین می‌نشینند. همانند تماشاچیان مسابقات بزرگ فوتبال در جنوب بصره و حاضران در گردهمایی‌های دولت مرکزی در بغداد، در اینجا هم اکثریت قاطع مردان هستند.

به گزارش انتخاب؛ در ادامه این مطلب آمده است: میسان یکی از فقیرترین استان‌های عراق است. محرومیت اقتصادی این نمازگزاران همانند بی‌اعتمادی آن‌ها به خارجی‌ها، کاملا واضح است. آن مردان جوان آشکارا کنترل بیشتری نسبت به چند پلیس حاضر دارند، و البته از خبرنگار زن المانیتور استقبال کردند. برخی از شرکت کنندگان در نماز حاضر شدند که در مورد وضعیت استان با ما صحبت کنند.

عکس‌هایی که در اینجا بین جمعیت توزیع شد، مربوط به آیت‌الله سید محمد محمدصادق الصدر بود که در سال ۱۹۹۹ ترور شد. او پدر بسیار مورد احترام مقتدی الصدر، روحانی قدرتمند عراقی بود. بسیاری از پیرمردانی که از مسجد بیرون می‌آیند، به دلیل سال‌ها جنگیدن در صفوف جیش المهدی صدر علیه «اشغال‌گری آمریکا» در دوره پس از ۲۰۰۳، دچار جراحت و معلولیت هستند.

صدر همانند یک پادشاه

مقتدی صدر هنوز مانند یک پادشاه در عراق دیده می‌شود، اما از ۲۹ آگوست سال گذشته و بعد از یکی از شدیدترین خشونت‌های چند سال گذشته در منطقه سبز بغداد در پی یک ماه اعتراض حامیانش، مقتدی صدر کمتر در صحنه حاضر شده است. در ماه ژوئن، صدر به همه ۷۳ نماینده بلوک خود، که بزرگترین گروه نمایندگان مجلس در آن زمان بود، دستور داد پس از ماه‌ها مشاجره سیاسی که مانع تشکیل دولت برای دوره‌ای طولانی شد، استعفا دهند.

ده‌ها نفر در درگیری‌ها در منطقه سبز در اواخر ماه اوت کشته شدند و پس از آن، صدر اعلام کرد «برای همیشه» از سیاست خارج می‌شود.

شب بین ۲۹ و ۳۰ آگوست شاهد شلیک آرپی جی، موشک و خمپاره در بغداد و فضایی شبیه جنگ بود. این درگیری تنها پس از کنفرانس مطبوعاتی روز ۳۰ آگوست متوقف شد که در آن صدر از پیروانش خواست در عرض ۶۰ دقیقه منطقه سبز را ترک کنند، در غیر این صورت او «از آن‌ها اعلام برائت خواهد کرد».

نامزد نخست وزیری که در آن زمان به شدت با صدر مخالف بود، محمد شیاع السودانی، چند هفته بعد سوگند یاد کرد. سودانی پیش از این چندین سمت دولتی در این استان جنوب شرقی داشت.

چندین مرد مسلح مرتبط با صدر در یک سال گذشته در میسان ترور شده‌اند. این منطقه در سال‌های اخیر به قاچاق مواد مخدر در امتداد مرز طولانی خود با ایران و همچنین درگیری‌های مرگبار قبیله‌ای و شبه‌نظامی شهرت یافته است. تنش‌ها و درگیری‌ها بین حامیان صدر و کسانی که بیشتر با ایران در ارتباط هستند، سال‌ها ادامه داشته است. این وضعیت در بحبوحه اعتراضات گسترده سال ۲۰۱۹ در سراسر مرکز و جنوب عراق که دولت را در آن زمان سرنگون کرد، به شدت تشدید شد.

بسیاری از معترضان اولیه در سال ۲۰۱۹ - و کشته شدگان - از ناحیه فقیرنشین شمال شرقی بغداد معروف به شهر صدر بودند که به نام پدر مقتدی نام‌گذاری شده و کانون دیگری برای حمایت از او است. بسیاری از مردم میسان در دهه‌های اخیر در جستجوی کار به این منطقه مهاجرت کرده‌اند. ساکنان به بقایای آسیب دیده و سوخته مقرهای گروه‌های مسلح مرتبط با رقبای صدر در اتحاد سیاسی موسوم به چارچوب هماهنگی، از جمله عصائب الحق، در مناطق مختلف عماره، مرکز استان میسان، اشاره می‌کنند. مقر استانی جناح‌های مسلح مرتبط با ایران پس از آغاز اعتراضات سال ۲۰۱۹ مورد حمله قرار گرفت و از آن زمان تاکنون در شهر بسته است. با این حال، بسیاری از حامیان آن‌ها در شهر باقی مانده و شایع شده کسب و کارهایی را در بخش‌های مرفه‌تر شهر دارند. صدر بزرگ، که چهره‌اش هنوز بسیاری از بیلبوردهای تبلیغاتی در سراسر عراق را بیش از ۲۰ سال پس از تروریش زینت می‌دهد، به دلیل سرپیچی از صدام حسین و استفاده از نماز جمعه در دهه ۱۹۹۰ به عنوان ابزاری برای شبکه‌سازی و جمع‌آوری نیرو برای مخالفت با دولت مشهور بود. نشانه‌هایی وجود دارد که صدر جوان، که بارها خروج خود از سیاست را اعلام کرده است، اما همچنان یکی از قدرتمندترین چهره‌ها در عراق است، ممکن است به دنبال انجام همین کار باشد.

ادعای جدید وزیرخارجه آمریکا

ایران پیشنهادها برای احیای برجام را رد کرد

وزیر خارجه آمریکا با طرح این ادعا که تهران پیشنهادها برای احیای برجام را رد کرده است تاکید کرد که آمریکا برای ممانعت از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای تلاش می‌کند.

به گزارش ایسنا، آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا در گفت‌وگو با شبکه سعودی العربیه مدعی شد که ایران پیشنهادها درخصوص بازگشت به توافق هسته‌ای را رد کرد اما واشنگتن همچنان معتقد است که دیپلماسی بهترین راه برای تعامل با پرونده هسته‌ای ایران است. وی در اظهاراتی مداخله جویانه درخصوص ناآرامی‌های اخیر ایران مدعی شد: جوانان ایرانی در مقابل نظام این کشور از حقوق اساسی خود دفاع می‌کنند و تمرکز آمریکا اکنون بر مساله سرکوب ملت ایران در خیابان‌هاست. بلینکن در ادامه گفت که آمریکا از ملت ایران دفاع می‌کند و تصمیم درخصوص مساله تغییر نظام به ملت ایران ربط دارد. نظام ایران این تفکر را میان مردم خود ترویج می‌کند که آمریکا به دنبال تغییر نظام است. وزیر خارجه آمریکا مدعی شد که ایران از روسیه در جنگ با اوکراین حمایت می‌کند و به آن پهپاد و تسلیحات دیگر می‌دهد و واشنگتن نسبت به این مساله نگران است. بلینکن در ادامه گفت که رئیس جمهور آمریکا تاکید کرده است که ایران نباید به سلاح هسته‌ای دست یابد و «برای ممانعت از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای تمام گزینه‌ها روی میز است.» وی در پایان گفت: واشنگتن تمام مقامات ایرانی که مسئولیت سرکوب بوده‌اند را تحریم کرد و آمریکا به تلاش‌های خود برای توقف فعالیت‌های تخریبی ایران ادامه می‌دهد.

تمایل تهران و مسکو به بقای اردوغان

یک روزنامه سوری به نقل از منابع عربی اعلام کرد که بقای اردوغان به عنوان رئیس جمهور ترکیه به سود ایران و روسیه است و این دو کشور حامی اردوغان هستند.

به گزارش ایسنا، برخی منابع دیپلماتیک عربی در گفت‌وگو با روزنامه الوطن تاکید کردند که همپیمانان دمشق یعنی ایران و روسیه حامی رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه هستند زیرا برخی گزارش ها حاکی از آن است که مخالفان اردوغان که به دنبال معرفی نامزد جدید برای ریاست جمهوری در این کشور هستند تمایل کامل به غرب و مشخصا آمریکا دارند. این منابع اعلام کردند که به نظر می رسد تمایل علنی مخالفان اردوغان به ناتو یکی از مهم ترین دلایل حمایت دو متحد دمشق(تهران و مسکو) از اردوغان است زیرا منافع آن ها در تداوم روی کار بودن وی به عنوان رئیس جمهور است. این منابع می گویند که همین امر باعث شده است که ایران و روسیه از تمام اقدامات که منجر به بالا رفتن آراء اردوغان در انتخابات پیش رو شود، حمایت کنند.

در بخشی از این گزارش همچنین آمده است که اردوغان در جنگ روسیه و اوکراین موضع بی طرفی اتخاذ کرد و همچنین توانست از روابط خوب با تهران محافظت کند و این امور ثابت می کند که بقای اردوغان در قدرت به سود تهران و مسکو است و رسیدن دشمنان اردوغان به قدرت که طرفداران ناتو هستند به سود این دو کشور نیست. در ادامه این گزارش آمده است که نظرسنجی ها نشان می دهد اغلب مردم ترکیه حامی انجام گفت‌وگو با دمشق برای حل اختلافات با این کشور هستند و قضیه کردهای مرزنشین و حل مشکلات پناهندگان در راس اولویت های آنان است. بر اساس این گزارش، رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه اخیرا در اظهاراتی با اشاره به تلاش ها برای نزدیک شدن روابط دمشق و آنکارا خواستار برگزاری مذاکرات میان روسیه، ترکیه و سوریه شد و برای اولین بار اعلام کرد که ایران نیز می تواند به این مذاکرات بپیوندد.

دیدگاه

سفر گروسی به تهران «یک تیر و دو نشان»

یک کارشناس مسایل بین‌الملل گفت: حل و فصل مسایل پادمانی با آژانس می‌تواند علاوه بر اینکه مانع از صدور قطعنامه جدید علیه ایران در شورای حکام شود، می‌تواند به بازگشت طرف‌ها به میز مذاکره در وین با ۴+۱ بینجامد.

حسن بهشتی‌پور در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به سفر آتی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران و گمانه‌زنی‌ها درباره حل و فصل سوالات پادمانی اظهار کرد: اگر سوالات آژانس پاسخ داده شود قطعا یک گره کور در رابطه با تعاملات ایران و آژانس و نیز در روند مذاکرات احیای برجام باز شده است و به طور قطع به احیای برجام می‌توان نزدیک شد. معتقدم حل و فصل سوالات میان ایران و آژانس آغاز کننده دور جدید مذاکرات می‌تواند باشد اما تکمیل کننده راه نیست و مسیر احیای برجام به عناصر دیگری برای تحقق نیاز دارد.

وی با بیان اینکه امیدوارم سفر آقای گروسی به تهران در آینده نزدیک به رسیدن دو طرف به یک راهکار مرضی‌الطرفین ختم شود تصریح کرد: ایران قبلا به سوالات آژانس پاسخ داده است اما مساله این است که از نگاه آژانس این پاسخ‌ها «قانع‌کننده» نبوده است از این رو امیدواریم دو طرف به یک مدالیته جدید برای رفع ابهامات و سوالات برسند که به طور عملی به سوالات پاسخ داده شود، اگر این طور شود مذاکرات معوق مانده برجام از سر گرفته خواهد شد.

این کارشناس مسایل بین‌الملل با تاکید بر اینکه توافق هسته‌ای در سال ۲۰۱۵ بسترساز حل و فصل موضوع مطالعات ادعایی شد افزود: موارد جدیدی که آژانس از ایران پرسیده جزو پی ام دی نبود و این سه، چهار سوال مربوط به چیزهایی است که در ۲۰۱۹ آژانس به آنها رسید. اینکه برخی می‌گویند باید اول اقدام سیاسی انجام شود برای حل این سوالات برای آن است که این سوالات یک پرونده سازی سیاسی است. به هر حال سوالات باید فنی و حقوقی پاسخ داده شود و آژانس بگوید قانع شدم در غیر این صورت شورای حکام رای می‌دهد. چه فنی، چه سیاسی بهتر است به سمت حل و فصل مسایل برویم و یک راهکار پیدا کنیم. بهشتی‌پور با بیان اینکه لابی آمریکا و اروپا در آژانس قطعا در رویکرد این نهاد موثر است اما به هر حال باید مساله به طور فنی و حقوقی میان ایران و آژانس حل و فصل شود، افزود: حل سوالات آژانس به هر حال از مسیر فنی می‌گذرد. این کارشناس مسایل بین‌الملل با اشاره به نشست بعدی شورای حکام در اسفندماه اظهار کرد: برای جلوگیری از صدور قطعنامه جدید در شورای حکام در نشست بعدی در اسفند سفر مدیرکل آژانس به تهران ضروری است و احتمالا ایران تلاش خواهد کرد از صدور این قطعنامه جلوگیری کند چرا که قطعنامه بعدی احتمال ارجاع ایران به شورای امنیت را نزدیک می‌کند. وی تاکید کرد: حل و فصل سوالات پادمانی، می‌تواند شرایط را برای بازگشت طرف ها به میز مذاکرات در وین ترغیب کند.

دیپلماسی

تعلیق فعالیت‌های سفارت باکو در تهران

معاون وزیر امورخارجه جمهوری آذربایجان اعلام کرد که این کشور فعالیت‌های دیپلماتیک سفارت خود در تهران را تعلیق کرده است.

به گزارش خبرگزاری تاس، خلاف خلاف‌اف، معاون وزیر امورخارجه جمهوری آذربایجان اظهار داشت: ما فعالیت‌های دیپلماتیک خود در سفارتمان در تهران را به‌طور کامل تعلیق کرده‌ایم.

وی ادامه داد: با این حال، پنج نفر از کارکنان سفارت به منظور حفاظت از سفارت‌خانه و اموال آن در تهران باقی خواهند ماند اما هیچ‌گونه فعالیت دیپلماتیک نخواهند داشت.

به گفته این دیپلمات آذربایجانی، کنسولگری آذربایجان در تبریز کماکان به فعالیت خود ادامه خواهد داد. این اقدام پس از آن صورت گرفته است که صبح روز جمعه یک فرد مسلح با انگیزه‌های شخصی به سفارت جمهوری آذربایجان در تهران حمله کرد که در نتیجه آن یک نفر جان خودرا از دست داد و دو تن دیگر نیز مجروح شدند. به گزارش ایسنا، پیش از این یک منبع آگاه در وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، گفت: فعالیت سفارت جمهوری آذربایجان در تهران با حضور تعدادی دیپلمات و کارکنان این سفارت کماکان ادامه خواهد داشت. این منبع منبع آگاه در وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران از انتقال پیکر عضو جان باخته و دو مجروح حادثه سفارت جمهوری آذربایجان در تهران و شماری از کارکنان این سفارت و خانواده‌های آنان به باکو توسط یک پرواز اختصاصی خبر داد.

استراتژیک

حضور اروپا در خلیج فارس

محمد مهدی مظاهری در یادداشتی برای دیپلماسی ایرانی می‌نویسدکه اتحادیه اروپا در اردیبهشت ۱۴۰۱، برای نخستین بار از راهبردی جامع رونمایی کرد که در آن روابط آتی این اتحادیه با کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس در زمینه‌های مختلف از مسائل امنیتی تا تجارت و مسائل جوی تشریح شده است. راهبرد جدید، «شراکت راهبردی با خلیج [فارس]» نامگذاری شده و از آنجا که برنامه‌ای درازمدت است و اجرای کامل آن چندین سال طول خواهد کشید، بیشتر حکم یک نقشه‌راه را دارد. بر اساس این سند، اتحادیه اروپا حضور دیپلماتیک خود در منطقه را افزایش خواهد داد. این افزایش حضور از ارتباط با قطر در سال ۲۰۲۲، کلید خورده و قرار است در سال جاری میلادی(۲۰۲۳) به امارات، عربستان سعودی و کویت نیز گسترش یابد.

به این ترتیب در مقطع کنونی کشورهای اروپایی بر اساس توان و موقعیت خود، در قالب اتحادیه اروپا و یا به صورت مجزا و انفرادی در صدد افزایش حضور و نقش آفرینی در خلیج فارس هستند و اهداف و منافع متفاوت و متعددی را در این حوزه ژئوپلیتیک و ژئو استراتژیک دنبال می‌کنند.

اهداف سیاسی

کشورهای اروپایی به طور سنتی(و با توجه به حضور تاریخی در این منطقه) برای خود نقش هدایتی و راهبردی در ایجاد توازن در سیاست کشورهای منطقه قائل هستند و با چنین رویکردی می‌کوشند به کاهش تنشها میان اعضای شورای همکاری خلیج فارس و جهت دهی به مواضع این شورا در قبال موضوعات گوناگون از جمله رابطه با ایران و برجام، موضوع فلسطین و رابطه با اسرائیل، آشتی ملی و ثبات سیاسی در عراق و سایر موضوعات مهم منطقه طبق خواست و منافع خود بپردازند.

اهداف اقتصادی، نظامی و امنیتی

از بین کشورهای اروپایی، انگلستان و فرانسه حضور نظامی گسترده‌ای در منطقه خلیج فارس دارند. بررسی اقدامات اخیر انگلستان در قبال شیخ نشین‌های حوزه خلیج فارس و تلاش لندن برای تقویت حضور نظامی خود در این کشورها نیز نشان می‌دهد که انگلیس با قدرت در حال بازگشت به جایگاه سابق خود(دوره قبل از ۱۹۷۱ که سازوکار امنیتی این منطقه را اداره و مدیریت می‌کرد) در منطقه خلیج فارس است.این کشور بعد از خارج شدن از اتحادیه اروپا به دنبال بازار و متحدان اقتصادی جدید است. کشورهای ثروتمند شورای همکاری خلیج فارس نیز مقصد خوبی برای فروش سلاح‌های جنگی انگلیس محسوب می‌شوند. براین اساس هدف‌گذاری انگلیس برای دهه آینده (۲۰۲۰ تا ۲۰۳۰م)این کشور، تجارت و سرمایه گذاری به میزان ۲ تریلیون دلار در این منطقه است. در واقع از رهگذر برگزیت و نبودن محدودیت‌های حقوق بشری از سوی اتحادیه اروپا، این نوع مناسبات و ارتباطات به ویژه در حوزه تجاری، نظامی و اقتصادی میان بریتانیا و کشورهای حوزه خلیج فارس در حال افزایش است.

درحال حاضر انگلیس دارای سه تشکیلات دائمی در منطقه ست؛ این تشکیلات شامل یک تأسیسات پشتیبانی دائمی دریایی در بندر «مینا سلمان» بحرین، تشکیلات دریایی در بندر «الدوقم» کشور عمان و مرکز حضور نظامی انگلیس در پایگاه هوایی العدید قطر است. قطر تنها کشوری است که انگلیس با آن اسکادران مشترک دارد.

فرانسه از دیگر قدرت‌های فرامنطقه‌ای فعال در خلیج فارس است که با برخی کشورهای منطقه از جمله امارات متحده عربی قرارداد دفاعی دارد. در حالی که برخی کشورهای اتحادیه اروپا مانند هلند، آلمان و دانمارک نسبت همکاریهای نظامی- امنیتی با کشورهای عرب حوزه خلیج فارس رویکرد منفی دارند و اعلام کرده اند که به دلیل بحران انسانی جاری در یمن به هیچ یک از اعضای ائتلاف فعال در این جنگ اسلحه نخواهند فروخت؛ فرانسه از طریق معاملات تسلیحاتی با عربستان سعودی، امارات متحده عربی، قطر و همچنین همکاری نظامی با کویت، خلاف این روند حرکت می‌کند.

افتتاح تاسیسات دریایی کمپ دولاپایکس (اردوگاه صلح) در ابوظبی در سال ۲۰۰۹ نیز با هدف فراهم کردن زمینه برای خرید تسلیحات نظامی بیشتر از فرانسه صورت گرفت. فرانسه و امارات در سال ۲۰۲۱ میلادی یک قرارداد ۱۶ میلیارد یورویی برای فروش تجهیزات نظامی فرانسوی از جمله قرارداد فروش ۸۰ جنگنده رافال به امارات امضا کردند. بر این اساس، به دلیل بازار پررونق خرید تسلیحات در خلیج فارس، در سال‌های اخیر فرانسوی‌ها و انگلیسی‌ها در بخش امنیت منطقه فعال‌تر شده‌اند.